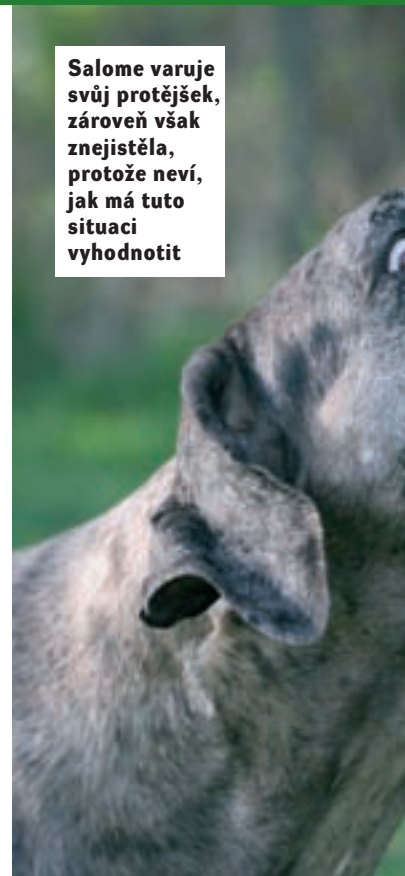

Akustický svět

At' už má pes uši stojaté, klopené, nebo zavěšené, jeho sluch je fantastický

Salome varuje svůj protějšek, zároveň však znejistěla, protože neví, jak má tuto situaci vyhodnotit

O bčas mě napadne: „Dokázal bych dnes svým psům připravit jídlo tak potichu, že si toho nevšimnou a přijdou až na zavolání ve chvíli, kdy budou plné misky ležet na zemi?“ Zkusil jsem to už mnohokrát a snažil jsem se být maximálně obezřetný. Přesto zcela bez úspěchu. Moji psi se naprosto spolehlivě dostaví v radostném očekávání už ve chvíli, kdy pro nejstaršího z nich bezhluchně vytlačují léky z hliníkového plata. Už tento nepatrný zvuk jim stačí! Okamžitě se ke mně rozběhnou a celým svým tělem se ptají: „Tak kdy už to jídlo bude?“ Jsou zvuky, které pes zkrátka nepřeslechne, i kdyby byly sebetišší.

Slyšení & sluch

Ucho slouží ke vnímání akustických signálů. Stavba, funkčnost a výkonnost sluchu odpovídají přirozeným životním podmínkám zvířete. Psi mají fantastický sluch. Není přitom důležité, zda mají uši stojaté, klopené, nebo zavěšené. Šíře frekvencí, které pes slyší, je mnohem větší než u člověka. Psi jsou schopni zaznamenávat dokonce i ultrazvuky, podobně jako třeba delfíni nebo netopýři.

Za zlomek sekundy pes lokalizuje zdroj zvuku. Pokud se na louce pohybuje myš, je pes schopen ze zvuku, který způsobí, přesně určit, jak je daleko a jakým směrem se pohybuje. Říkáme tomu „prostorové slyšení“. Pes bleskurychle rozpozná,

Jak psi slyší

Pes vnímá vnější svět způsobem specifickým pro svůj živočišný druh a podle svých individuálních hodnot. Jeho smyslové orgány mu dodávají materiál, který vnímá. Ucho je vedle nosu jedním z jeho nejdůležitějších smyslových orgánů.

zda se zdroj zvuku nachází vpředu, stranou, nebo za ním. Přitom je také schopen v jedné chvíli vytočit jedno ucho směrem ven, aby zaznamenalo zvuk ozývající se vpředu, zatímco druhé se stáčí dozadu a registruje, co se děje za ním. Hra uší

vám tedy bezpečně prozradí, čemu pes zrovna věnuje svou pozornost.

Cílené používání zvuků

Když chcete vzbudit pozornost psa, stačí vám k tomu skutečně velmi tiché tóny, protože zvíře je schopno zaznamenávat i zvuky o minimální síle a nejmenší rozdíl ve výšce tónu. Všimněte si někdy, jak váš pes reaguje na různé zvukové projevy, jako jsou například bzučení, pískání, skřípění, kňučení, vrčení, nebo na výhrůžné či varovné zvuky. Nejprve ze sebe jen vydejte výrazný zvuk. Snažte se přesně pozorovat, jak váš pes reaguje. Zvyšujte intenzitu vydávaného zvuku, potom ho zase ztište, experimentujte s různými výškami a hloubkami tónů a sledujte při tom pozorně každou reakci svého psa. Podobné malé experimenty

Tato fenka bleskově zjistila, kde se nachází zdroj zvuku

slov, pokud má přístup ke „kódovací tabulce“, tedy pokud rozumí danému jazyku. Ani my nedokážeme rozumět slovům neznámé řeči, přestože mají svůj zcela jasný význam. Pro psy jsou slova v zásadě jen zvuky, jež jsou schopni si zařadit a dát do souvislosti se situacemi, jednáními a s tím souvisejícími pocity.

Komunikovat jasně a jednoznačně

Klíč k bezproblémové a tím také druho- vě přiměřené komunikaci se psem spočívá v omezení se na jasné a jednoznačné komunikační signály. Většina majitelů psů však už má problém jen s vyslovením pro psa jednoznačného „ano“ a „ne“. U lidí je běžné, že verbální poselství se pojí s nějakou emocií, která je jeho vlastnímu významu protikladná (agresivní tón při přivolání). Verbální poselství často spojujeme s nediferenciovány- mi gesty a způsoby chování. Taková neurčitá nebo dokonce protikladná komunikace se ve zvířecí říši nevykytuje – je jí schopen jen člověk.

Na člověka není spolehnutí

Psi bohužel (až příliš často) získají zkušenost, že motivační zvuk vydaný lidmi nemusí nutně zahrnovat něco pozitivního, a hlasitý varovný signál jako třeba „fuj“ nebo „ne“ zase ne pokaždé před něčím varuje. Pokud pes varovný signál ignoruje, mělo by to být pro něj spojeno s nějakou nepříjemnou zkušeností, jen v tom případě ho pochopí jako skutečné varování a správně si ho zařadí. S tímto principem se setkáváme v celé říši zvířat. Pokud se však pes nenaučí rozpoznávat

vám umožní vytvořit si představu o možnostech, jaké vám samým dává váš hlas při komunikaci se psem. A to zcela beze slov. Dokážete prostřednictvím zvuků, které vydáváte, u svého psa cíleně vyvolat určité reakce? Třeba ho naladit přátelsky, uklidnit ho, varovat nebo ho přimět, aby se stáhl zpátky?

Akustický svět

Většina psů žije v akustickém světě, jenž je určován převážně lidskými zvuky. Jen si vzpomeňte na naše dopravní prostředky, volnočasové aktivity, na zábavná média nebo na zvuky související s prací. Moje Ema, fenka výmarského ohaře, výrazně reaguje na zvuky ozývající se z televize. Mám za to, že ji zneklidňuje, že se s těmito zvuky nepojí žádné pachy.

Zvuky mají svůj význam

Psi jsou schopni zařazovat a přiřazovat zvuky. Prostřednictvím zvuků dokážou formulovat své požadavky, vyjadřovat pocity nebo je vyvolávat. Zvuky mohou připomínat nějakou událost, místo, osobu nebo libovolný živý či neživý objekt. Člověk a pes zacházejí s akustickými signály naprosto rozdílně. Pes zjišťuje významový obsah zvuků nebo slov přímo prostřednictvím akustických signálů (například varovný zvuk, motivující zvuk). Naproti tomu člověk si informace dodatečně „vytahuje“ z věcného obsahu

varovné signály jako takové a odpovídajícím způsobem na ně reagovat, může to mít negativní důsledky také například při sociální interakci s jeho vrstevníky. Pokud nějaký pes ignoruje varovné zvuky, které vydává jiný pes, a je neústupný, naléhavý a vyzývavý, může snadno dojít k agresivním útokům nebo soubojům, které skončí třeba i újmou na zdraví.

Všimáte si, jak váš pes reaguje na zvuky, které vydáváte? Vyvolává váš varovný

Tento pes velmi citlivě zareagoval na zvuk

zvuk reakci, kterou si přejete? Reaguje pes na vaše „ne“ okamžitým přerušením nežádoucího chování? Reaguje dostatečně zřetelně na pozitivní motivační zvuky jako například na přátelské „ano“?

Vnímejte citlivěji!

Pokud chcete lépe poznat komunikační způsoby svého psa, vyplatí se bedlivě sledovat, jak vaše zvíře vnímá své okolí. Všimněte si toho, jak váš pes reaguje na zvuky. O co se zajímá, na co nereaguje vůbec? Reaguje citlivě na tiché, nebo jen na hlasité zvuky? Jak se jeho zájem projevuje? Je při tom spíše nejistý, nebo agresivní? Začíná se okamžitě orientovat podle směru zdroje zvuku? Snaží se domněle nebezpečí zahnat (vrčením, štěkáním), nebo utíká pryč?

Zkuste se naučit rozlišovat, při kterých akustických signálech váš pes instinktivně zareaguje tak, že se sebe vydá instinktivní rozčilený zvuk, kdy hlasem vyjadřuje své pocity anebo kdy chce komunikačním zvukem sdělit nějakou informaci. To všechno je velmi důležité a výrazně to vylepší vzájemnou komunikaci mezi vámi a vašim psem.

Anton Fichtlmeier

Mnoho ze zvuků z našeho každodenního života si psi musí nejprve zařadit, aby se pak s nimi dokázali bez stresu vyrovnat